

MARMARA LIFE

MARUF ÖZEL EKİ

İSTANBUL

Balıkesir Büyükşehir
Belediye Başkanı Yücel Yılmaz;

'MARUF

**ihtiyaçlara cevap veren
bir organizasyon'**



**"BİRÇOK
PROJE
RÖLANTİDE"**

UĞUR IŞIK

**"DAHA EFEKTİF
VE MEMNUNİYET
ARTIRICI BİR SİSTEM"**

TANHU DİZGEÇ

**"SIFIR ATIK İÇİN ATIKLARIN
3'TE 1'İ GERİ DÖNÜŞÜME
KAZANDIRILMALI"**

ÖMER BENLİ

“EN BÜYÜK ŞANSIMIZ İLÇELERLE UYUMLU ÇALIŞMAMIZ”



YÜCEL YILMAZ
BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKANI

Balıkesir; turizmden tarıma, sanayiden hayvancılığa kadar oldukça geniş bir yelpazede, ekonomide yer alan ve heterojen bir nüfusa sahip, büyük bir şehir. Çok farklı karakterlere ve coğrafyalara sahip ilçelerinin birbirinden farklı ihtiyaçlarına; bütünlüklü ve nitelikli çözümler bulmak, bu çözümleri sürdürülebilir hale getirmek için çalışan Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Yücel Yılmaz, donanımlı ve tecrübeli ekip arkadaşları, uyumlu ilçe belediye başkanları ve şehir halkıyla birlikte nasıl bir süreci izlemekte olduklarını anlatıyor.

Önceden Karesi Belediye Başkanı'ydınız. Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı olduktan ve il genelinde, çok daha geniş bir alanla ilgili çalışmaya başladığınız sonra arada ne tür farklar gördünüz?

İlk defa gördüğüm, bilmediğim, beni şaşırtan bir şeyle karşılaşmadım. Bandırma'da, Edremit'te ticaret ve dostluklarımız var. Ben, askerliğimi Bandırma'da yaptım. Eşimin ailesi Edremit'te yaşıyor. Almanya'dan gelip yerleşsek de kendim Susurlukluyum. Bildiğim bir yerdeyim. “Yaşadığım coğrafya kaderindir.” diye bir söz vardır, burada hizmet etmek başkasına zor gelebilir ama bizim için normal. Bizim en büyük şanslarımızdan biri ilçe belediye başkanlarımızla uyum içinde çalışmamız. Halkımızla organik bağ kuran, birebir iletişim halinde olan belediye başkanlarımız var. İl Özel İdaresinden gelmiş çoğu uzman arkadaşımız daire başkanı. On yıllardır yürüttükleri projeleri eski birimlerinden yeni birimlerine taşıyorlar. Ne yaptığını iyi bilen bir ekiple çalışıyorum. 911 kırsal köyümüz, 1130 tane mahallemiz var, ayak basmadığım bir yer yok.

Sizce şehirlerimizin en büyük sorunları neler?

Bizim şehrimizin temel sorunu, çok güçlü ve her biri bir marka olan 20 ilçemizin olması. Birbirinden çok farklı karakterlere sahipler ve onların şemsiyesi olarak bu geniş coğrafyada her beklentilerine yetişmek biraz zaman gerektirebiliyor. İki ilçe arasında 290 kilometre olabiliyor, dört farklı coğrafya var burada. Bu aslında bizim gücümüz ama hizmetlerimizin stabil hale gelmesi beş değil, on yıl alır. Medeniyet Projesi, Balıkesir'e lazımmış; Ayvalık, arıtma problemini tek başına çözemez, Körfez kendi başına çözemez,

Bandırma çözemez. Büyükşehir Belediyesi olarak; doğru kaynak kullanımı ve doğru insanlarla çalışma sayesinde hızlıca yol alabiliyoruz.

Burası aynı zamanda hem turizm hem çiftçilik hem de hayvancılık bölgesi. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Turizm en önemli gelir kaynağımız diyemeyiz çünkü turizmle ilgisi olmayan iç bölgelerimiz var. Tarım diyemeyiz çünkü sadece turizmle geçinen bölgelerimiz var. Sanayi diyemeyiz çünkü ovalarımız var, oralarda sanayi tesisi kurmak yasak. %30 tarım, %30 sanayi, %30 turizm diyebilirim. İnsanlarımız, yılı eşit zamanlara bölüp ticaret de yapıyor. Bereketi bol bir yerde yaşıyoruz. İnsanlarımızın yaklaşık %40'ı tarım ürünlerinden gelir sağlıyor. Bursa, İzmir, İstanbul gibi şehirlere ürün gönderiyorlar. Edirne'nin meşhur ciğeri bizim Balıkesir'in mezbahalarından gider.

Balıkesir; etiyle, peyniriyle, zeytiniyle, zeytinyağıyla lezzetin başkenti. “50 Peynirli Şehir Balıkesir” kitabı ile şehrimiz, peynirde dünyanın en iyisi unvanını aldı. Hem jeotermal kaynaklar hem de tarım, şehrimizin en önemli potansiyellerinden. Bu iki potansiyeli harekete geçirerek, şehrin ekonomisine katkı sağlayacak jeotermal meyve ve sebze kurutma tesisimizin temelini attık, yapımı devam ediyor. Hem çiftçi kadınlarımıza ve gençlerimize istihdam sağlayacak hem de vatandaşlarımızı güvenli gıda ile buluştura-

“

İş dünyasının, çevrecilerin, belediyelerin, akademisyenlerin bir araya gelerek münazara yapmaları, istişarede bulunmaları gerekiyor ve MARUF bunun için çok kıymetli bir alan.

cak bu tesiste, Balıkesir'in bereketli topraklarında üretim yapan çiftçilerimizin ürünleri olacak. Bizim de hedefimiz, bu tesiste dünyaya ihraç edecek kalitede ürünler üretmek.

MARUF19'un konuşmacıları arasındaydınız, organizasyonla ilgili görüşleriniz ve düzenlenecek olan MARUF21 ile ilgili tavsiyeleriniz neler?

İlk organizasyon uluslararası bir organizasyon olarak çok başarılıydı, emeği geçen herkese teşekkür ederim. Ben programda panelist olarak yer aldım. İhtiyaçlara cevap veren çok güzel bir organizasyon oldu. Yine aynı şekilde, ihtiyaçlar doğrultusunda, uluslararası katılımın sağlanmasına çalışarak düzenlenebilirse çok iyi olur. Çözüm ortakları bir araya gelmeli. Yapılacak bir yatırım bölgenin; coğrafyasına, değerlerine, doğasına uygun olmadığı takdirde kirliliğine neden olabiliyor. Örneğin, Dilovası'nda sanayi için yapılan yatırımlardan kazanılan para, şimdi o bölgenin rehabilite edilmesi için gereken paranın yanında çok az. Bu nedenle; iş dünyasının, çevrecilerin, belediyelerin, akademisyenlerin bir araya gelerek münazara yapmaları, istişarede bulunmaları gerekiyor ve MARUF bunun için çok kıymetli bir alan. Biz de MARUF21'de encümen olarak yeniden yer alacağız.

Balıkesir'de geri dönüşüm projeleri nasıl ilerliyor? Geri kazanım, atıktan enerji üretimi gibi konularda şehir ne aşamada?

Atıktan enerji üreten entegre tesisimizi devreye aldık. Bu tesiste, yıllık ortalama 400 bin ton çöp işleyerek 50 bin hanenin aylık enerji ihtiyacını karşılıyoruz. Tesis sayesinde bir yandan çöpün ekonomik değerini ortaya çıkarırken diğer yandan da iklim değişikliğine sebep olan 12 milyon metreküp metan gazının atmosfere salınımını engelledik. Şehir genelinde 197 bin 47 metrekare vahşi depolama alanında ıslah ve rehabilite çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ayrıca atık su arıtma tesislerimizin modernizasyonunu yapıyor, yeni tesisler inşa ederek kapasitemizi artırıyoruz.

İklim değişikliği ile mücadele çalışmalarımız sürüyor. Bu kapsamda; İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü ve Sıfır Atık Şube Müdürlüğümüzü kurduk. İklim Değişikliği Eylem Planımız da tamamlanmak üzere. Sonrasında ise uyum ve iyileştirme projelerimizi ha-

zırlayacağız. Balıkesir dendiğinde ilk akla gelenlerden birisi de turizm. Büyükşehir Belediyesi olarak; tarihiyle, doğasıyla, deniziyle, kültürel mirasıyla Balıkesir'i özenilen, gıpta edilen, evrensel standartlarda bir şehir haline getirecek planlamaları hayata geçiriyoruz. Bir yandan sahillerimizi yapmış olduğumuz üst yapı ve çevre düzenleme çalışmalarıyla birer cazibe merkezi haline getirirken diğer yandan da Körfezimizi kirlüten unsurları ortadan kaldırıyoruz. Mevcut arıtma tesislerimizin kapasitesini artırıyor, denize kirlilik taşıyan derelerde temizlik ve ıslah çalışmaları yapıyoruz. Şu ana kadar 14 kilometre uzunluğunda dere temizliği yaptık. Gerek şehrimizin potansiyeli

“

Bizim en büyük şanslarımızdan biri ilçe belediye başkanlarımızla uyum içinde çalışmamız. Halkımızla organik bağ kuran, birebir iletişim halinde olan belediye başkanlarımız var.



gerekse yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde Sağlık ve Esenlik Turizmi teması ile gerçekleştirilen Avrupalı Seçkin Destinasyonlar Projesi (EDEN) 2019'da Türkiye'nin ulusal destinasyonu olmaya hak kazandık.



Sürdürülebilir ve akıllı şehirler MARUF'un da temel konularından biri. Ekonomik ve demografik durumun dışında, Balıkesir'de; doğal ve kültürler unsurlar kapsamında, halkın şehir yaşamına verimli ve sürdürülebilir katılımı konusunda yürütülen çalışmalarınız neler?

İda-Madra Jeoparkı'nı şehrimize kazandırıyoruz. UNESCO'ya resmi başvurumuzu gerçekleştirdik. Tamamlandığında Türkiye'nin en büyük UNESCO jeoparkını, Balıkesir'e kazandırmış olacağız. Ayrıca gerçekleştirmiş olduğumuz yetişkin eğitimleri ve hayat boyu öğrenme çalışmalarımızla Balıkesir olarak "UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağı"na dâhil olarak "Öğrenen Şehir" unvanını almaya hak kazandık. Zağnos Paşa Camisi Çevresi ve Karesi Meydanı İyileştirme Projesi'nin yanı sıra şehrimizin dokusuna ve kimliğine uygun meydanlar kazandırmak için çalışıyoruz. Sokak sağlıklılaştırma projelerimiz de devam ediyor. Ayrıca Millet Bahçesi projelerinden bisiklet yollarına, trafiği rahatlatacak yeni yollardan alternatif güzergâhlar oluşturulmasına, tarımsal kalkınmanın desteklenmesinden istihdama kadar birçok proje hayata geçirdik, geçirmeye de devam ediyoruz.

Tüm bunları yaparken de sivil toplum kuruluşlarımızı ve şehrimizin sakinlerini karar alma ve politika üretme süreçlerimizin bir parçası haline getiriyor, Balıkesir'in geleceğini, Balıkesirlilerle birlikte planlıyoruz. Özetle "insanlar için şehir" anlayışı ile ideal bir şehir oluşturma gayreti içerisindeyiz. Bunu yaparken de doğaya saygılı, insanı önceleyen, şeffaf ve hesap verebilir bir anlayış ile ortak akli harekete geçiriyoruz.

“

Atıktan enerji üreten entegre tesisimizi devreye aldık. Bu tesiste, yıllık ortalama 400 bin ton çöp işleyerek 50 bin hanenin aylık enerji ihtiyacını karşılıyoruz.

“BİRÇOK PROJE RÖLANTİDE”



UĞUR IŞIK
AKADEMİ INVEST HOLDİNG VE
AKADEMİ ÇEVRE YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Entegre Atık Yönetiminde etkin kuruluşlar arasında yer alan Akademi Çevre, kurulduğu 2005 yılından bu yana farklı atık türleri için geri dönüşüm ve geri kazanım çözümleri üretiyor. Yönetim Kurulu Başkanı Uğur Işık, bize Akademi Çevre'nin faaliyetlerini, pandemi sürecinin atık yönetimi ve geri dönüşüm üzerindeki etkilerini anlattı.

Bize kendinizi tanıtabilir misiniz?

Lisans eğitimimi Hacettepe Üniversitesi Kimya Mühendisliği bölümünde tamamladıktan sonra deri ve otomotiv sektörlerinde yönetici olarak çalıştım. Sonrasında kardeşim Ufuk Işık ile kendi işimizi yapmaya karar verdik ve Akademi Çevre'yi satın aldık. Akabinde “Reduce-Reuse-Recycle” ilkesine hizmet eden ABT ve Etitay isimli şirketlerimizi kurduk ve döngüsel ekonomiyi iş modelimiz olarak benimsedik, tüm ticari faaliyetlerimizi bu model üzerine kurguladık. 2019 yılında yönetim kuruluyla birlikte aldığımız kararla, şirketlerimizin çatı kuruluşu olan Akademi Invest Holding'i kurduk.

Bunlar olurken bir taraftan da işletme yüksek lisansımı (MBA) tamamladım. Eğitimin hayat boyu olduğuna inanan biri olarak farklı konu ve alanlarda sürekli okuyup, araştırıp, eğitimler almaya devam ediyorum. Döngüsel ekonomi, sürdürülebilir kalkınma, kurumsal sosyal sorumluluk ve sürdürülebilir tarım konuları özel ilgi alanlarım arasında.

Akademi çevre atık yönetimi konusunda ne tür çalışmalar yürütüyor?

Atık sektörüne 2011 yılında elektronik atık işleme faaliyeti ile başlayan Akademi Çevre, her geçen yıl kendisini geliştirmiş farklı atık türleri için çözümler üretmiş ve 2021 yılına geldiğimiz bugünlerde 10 farklı lisans kapsamında kurumsal müşterilerine entegre atık yönetimi hizmeti sunarak; müşterilerinin, “kaynak kullanımını azaltarak, sürdürülebilir yaşamı mümkün kılacak süreçler tasarlamak” vizyonu ile atık yönetimi süreçlerini yönetmektedir. Çevre danışmanlığından çevre laboratuvar hizmetlerine, lisanslı araç filosuyla gerçekleştirilen lojistik operasyonlardan geri dönü-

şüm ve geri kazanım faaliyetlerine kadar müşterilerinin ihtiyaçları doğrultusunda tamamen müşteriye özel tasarlanmış süreçlerle onlara uçtan uca hizmetler bütünü sunmaktadır.

YEREL YÖNETİMLERİN ÇÖZÜM ORTAĞI OLMAYI ARZULUYORUZ

Yerel yönetimlerle birlikte yürüttüğünüz projelerden bahsedebilir misiniz?

Atık yönetim sektörünün ülkemizde hareketlenmeye 2005 yılında başladı diyebiliriz. O dönemden bugüne atık sektöründe faaliyet gösteren lisanslı işletmeler yerel yönetimlerin atık yönetimi konusunda özellikle de ambalaj atıkları konusunda çözüm ortağı olmuştur. Aslında bizim gibi atık yönetim sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin yerel yönetimlerle yürütmekte olduğu faaliyetlerini yetkilendirilmiş kuruluşların katkısı olmadan ve en önemlisi finans sorununu çözülmeden sürdürülebilir olmasının mümkün olmadığını 2005 yılından beri yürütülen çalışmalar bize göstermiştir. Buna rağmen biz yine de işletmeye yakın olan Pendik ve Tuzla belediyelerimiz ile özellikle atık elektrikli ve elektronik eşyaların son tüketicilerden toplanması konusunda uzun süreli işbirliği içerisinde çalışmalar yaptık.

Pandemi öncesi bazı belediyelerimizde ortak çalışmalar yürütmek amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından atık elektrikli ve elektronik eşyalar kapsamında yetkilendirilmiş kuruluşlar ile üçlü protokol çalışmalarımızı son noktaya getirmiştik. Ancak hayatımızın her alanını olumsuz yönde etkileyen pandemi süreci, bizleri bu çalışmalarımızı ertelemek zorunda bıraktı. Bunun yanı sıra GEKAP Yönetmeliğinin yayımlanması ile yetkilendirilmiş kuruluşların bundan sonraki süreçte nasıl bir rol üstleneceği konusunda yaşanan belirsizlikler, ilgili tüm paydaşların çalışmalarını rölantiye almasına ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının mevzuat düzenlemelerini bekler konuma getirdi. Akademi Çevre olarak, başta ambalaj atıkları olmak üzere atık elektrikli ve elektronik eşyalar ve diğer özel atıkların kaynağında ayrı toplanması konusunda yerel yönetimlerle yürütülecek çalışmaların 2021 yılında yapılacak mevzuat düzenlemeleri ile daha etkin olacağına inanıyor ve finansal sorunlara çözüm bulunması halinde sürecin her noktasında yerel yönetimlerimizin çözüm ortağı olmayı arzuladığımızı belirtmek istiyorum.

İstanbul'da çevresel getiriler dışında atık yönetiminin nasıl faydalanılıyor?

Bildiğiniz gibi İstanbul'da bulunan 39 ilçe belediyesinin atıkları İstanbul Büyükşehir Belediyesinin iştiraki olan İSTAÇ A.Ş. tarafından yönetilmekte. Her iki yakada da kompost tesisi uzun yıllar önce kurulmuş vaziyette. Ancak atıkların kaynağında ayrıştırılması konusunda yeterli bilinç ve altyapı halen kurulamadığından aslında büyük oranda organik atık içeriğine sahip atıklar düşük kapasiteli tesislerde işlenmeye çalışılıyor. Son yıllarda belediyelerimizin atıktan enerji üretimine yönelik yatırımlarına İstanbul Büyükşehir Belediyesinin oldukça yüksek kapasiteli enerji üretim tesisi de ilave edilmiş durumda. Özellikle Sıfır Atık Yönetmeliğinin tam olarak hayata geçirilebilmesi bu noktada atıkların doğru yönetimine ve doğru tesislerin kurulabilmesine imkân tanıyacaktır diye düşünüyorum.

MALİYETLER ATIK ÜRETİCİLERİNE YANSITILMALI

Sizce atık yönetimi konusunda en temel sıkıntılarımız ve çözüm önerileriniz nelerdir?

Ülkemiz, ulusal atık yönetimi mevzuatı anlamında oldukça iyi bir noktaya geldi. Bugün 17 yönetmelik ve 9 tebliğ ile çalışmalar yürütülüyor. Çevre Ajansının Kurulmasına Dair Kanun'un mecliste kabul edilmesinin ardından, 2021 yılında da yeni mevzuat çalışmaları ve mevcut mevzuatın revizyonu çalışmalarının hız kazanacağını düşünüyorum. Sanayiden kaynaklanan endüstriyel atıkların yönetimi konusunda ülke olarak güzel aşamalara geldik. Ekonomik değeri olan atıkların, rekabet ortamında ilgili lisanslı işletmeler tarafından mevzuata uygun olarak yönetilebilmesi noktasına da gelindi. Tabii bu noktada denetimlerin de etkin bir şekilde yapılması ve caydırıcı cezaların uygulanması ile kayıt dışı ve illegal atık yönetiminin de önüne geçileceğine inancımız tam.

Röportajın
tamamını okumak için
www.marmaralife.com
sitesini ziyaret edebilirsiniz.

“DAHA EFEKTİF VE MEMNUNİYET ARTIRICI BİR SİSTEM”



TANHU DIZGEÇ
MOBİSİS TEKNOLOJİ
PROJE KOORDİNATÖRÜ

2004 yılından beri bilişim sektörünün Otomatik Tanıma/Veri Toplama (OT/VT) alanında faaliyet gösteren Mobisis Teknoloji, farklı sektörlerdeki müşterilerine pek çok alanda mobil çözümler üretiyor. İzmit Belediyesi ve Çorum Belediyesi ile yürütülen projelerle Mobisis, yerel yönetimlerin de çözüm ortağı olabileceğini gösteriyor. Şirketin proje koordinatörü Tanhu Dizgeç ile pek çok alanda yeni bir kavram olan nesnelerin interneti üzerine konuştuk. Dizgeç bize, yürütülen projelerden elde edilen faydaları, saptanan sonuçları ve elektronik çözümün iş kolaylaştırıcı yanlarını anlattı.

Sizi tanıyabilir miyiz?

Elektrik/Elektronik mühendisiyim. Yaklaşık 15 yıldır, OTVT sektöründe yazılım ve donanımdan oluşan

projeler geliştirmekteyim. Geliştirdiğimiz projeler ağırlıklı olarak aktif ve pasif RFID sistemleri ve IOT teknolojileri ile envanterin lokasyon bazlı takibi-ne yöneliktir. Projelerde, RFID/IOT teknolojileri ile bağlantılı değişik sensörler ve izleme/takip cihazları kullanarak, ERP yazılımları ile entegre çözümler üretmekteyiz.

Mobisis'in faaliyet gösterdiği alanlardan kısaca söz edebilir misiniz?

Mobisis, 2004 yılından beri bilişim sektörünün Otomatik Tanıma/Veri Toplama (OT/VT) alanında faaliyet göstererek gıda, perakende, üretim, sağlık, ulaşım ve lojistik gibi farklı dikeylerdeki kurumsal müşterilere başta depo çözümleri, saha satış ve saha servis çözümleri, mobil yönetim çözümleri olmak üzere birçok çözüm sunmaktadır. Sektördeki

en iyi üretici markaların (Zebra, Honeywell, Samsung, Soti gibi) ülkemizdeki en üst seviye iş ortağı olup el terminali, barkod okuyucu, barkod yazıcı, endüstriyel telefon ve tablet, sarf malzemeleri ve bunların kurulum, bakım, teknik servis hizmetlerini sağlayarak uçtan uca çözüm sunmaktadır.

Kurumlar için verimlik artırıcı elektronik çözümler üretiyorsunuz. Bu çözümlerden belediyeler için önemli olanlar ve ön plana çıkanlar nelerdir?

RFID (Radyo Frekans ile Kimliklendirme) teknolojilerini kullanarak; ilçe belediyeleri için çöp konteynerlerinin doluluk oranına göre toplanma optimizasyonu gerçekleştirmek ve il belediyeleri için itfaiye araçlarındaki envanterlerin takibini yapmaktır. Birincisi; çöp konteynerlerinin doluluk oranına göre toplanma optimizasyonu, ilçe belediyelerine çöp toplama araçlarında yakıt tasarrufu, ilçe sakinlerinin memnuniyetini artırma, atıkların değerlendirilmesi ve ekonomik katkı gibi faydalar sağlamıştır. İkincisi; itfaiye araçlarındaki envanterlerin takibini yapmak, il belediyelerine bağlı itfaiye istasyonları için yangın ve kurtarma işinden dönen araçlardaki envanterlerin hızlıca kontrol edilebilmesi, yangın ve kurtarma işinde hasar gören/zayi olan envanterlerin tespit edilerek yenileri için süratle alıma geçilebilmesi, anlık olarak hangi araçta hangi envanterin bulunduğu görülmesi ve ihtiyaca göre hızlıca başka bir araca/bölgeye aktarımının sağlanabilmesi gibi faydalar sağlanmıştır.

Sizin İzmit Belediyesi ile Türkiye’de ilk defa nesnelerin interneti ve akıllı çöp araçları üzerine çalıştığınızı biliyoruz. Bu projeden ne gibi deneyimler elde ettiniz?

İzmit Belediyesinden sonra Çorum Belediyesi için de bir proje geliştirdik, sonuç olarak edindiğimiz tecrübeler ışığında Ar-Ge yaparak, saha şartlarına daha dayanıklı ve teknolojik olarak daha üst seviyede ekipman, donanım ve yazılımlar geliştirdik. Bu konuda %100 performans sağladığımızı söyleyebiliriz. Fayda-maliyet analizi yapıldığında belediyelerin kendi imkânlarını çok daha efektif ve halkın memnuniyetini artıracak yönde daha olumlu kullanabildiklerini deneyimledik.

Türkiye’de nesnelerin interneti hususunda belediye çözümlerinin önündeki en büyük engel ne ve nasıl çözülebilir?

En büyük engel yatırım maliyetleri olarak karşımıza çıkmaktadır. 5G'nin yaygınlaşması ve alternatif olarak LORA teknolojilerine geçişle birlikte veri iletiminden kaynaklanan yüksek donanım maliyetlerinin düşebileceğini değerlendiriyoruz. Ayrıca belediyelerin IOT teknolojilerine yönelmesini kolaylaştırmak amacıyla, belediye bütçelerinde Ar-Ge fonlarını artıracak yapısal düzenlemeler olması engelleri kaldırabilir düşüncesindeyiz. Mesela belediyelerin IOT projelerinde kullanılacak donanım ve yazılımlar için ÖTV/KDV indirimleri uygulanabilir.

Marmara Belediyeler Birliği geçtiğimiz yıl Marmara Urban Forum (MARUF) adı altında Türkiye'nin en büyük şehircilik organizasyonunu düzenledi. İkincisi önümüzdeki Ekim ayında gerçekleştirilecek. Sizce burada şehirlerimizin geleceği açısından neler masaya yatırılmalı ve hangi sorunlara çözüm aranmalı?

IOT Teknolojileri ile akıllı şehircilik Marmara Urban Forum gibi bir ortamda konuşulması gereken bir konulardan biri. Bunun yanı sıra bir çok paydaşın bir arada olacağı forum ortamında Deprem, doğal afet durumunda haberleşme ve veri iletimi alt yapısına alternatif çözümler, Ambulans/Polis aracının görünmesiyle birlikte yeşile dönen ya da trafik yoğunluğuna göre yeşil-kırmızı yanma süreleri değişen akıllı trafik lambaları, LORA teknolojisi, envanterlerin ve zimmetlerin RFID teknolojileri kullanılarak takip edilmesi, su sayaçlarının uzaktan okunabilmesini sağlayan IOT teknolojileri gibi konular da konuşulmalıdır.

“

RFID/IOT teknolojileriyle, ERP yazılımlarıyla entegre çözümler üretmekteyiz.

“SIFIR ATIK İÇİN ATIKLARIN 3’TE 1’İ GERİ DÖNÜŞÜME KAZANDIRILMALI”

Benli Recycling, kökleri 1967 yılına uzanan bir toplama ayrıştırma şirketi. Uzun yıllar boyunca Türkiye’de toplama ayrıştırma sistemlerinin öncüsü denebilecek uygulamaları geliştirirken, zaman içerisinde uluslararası bir şirkete dönüşen Benli Recycling’in Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Benli, Türkiye’de geri dönüşüm, kaynağında ayrıştırma, toplama ve geri kazanım konularında yerel yönetimlerin atması gereken adımlara, yıllara dayanan tecrübeyle ve Avrupa’daki örnekleri üzerinden dikkat çekiyor.

Benli Recycling nasıl bugüne geldi? Uluslararası bir firma olma hikâyeniz nedir?

1968 yılında kurulmuş bir şirketiz. Babam 1967 yılında Niğde’den Eskişehir’e gelmiş ve hep işini farklı yapmaya çalışmış. Bizim de bugün inovatif işler yapmamızın temeli buradan gelir. 1990 yılında vefat edene kadar, atık değil hurda işiyle uğraşmış diyebiliriz, fakat hurda işini hep farklı ele almış. Hatta Dünya gazetesinde “Kravatlı Hurdacı” diye de haberi çıkmıştı. Kendisi bu işi hep bir sanayici vasfıyla yapmaya çalışan biriydi. 1990 yılından sonra abilerim ve ben bayrağı devraldık. 1990-2000 yılları arası mevcut düzenimizi korumakla geçti. 2000 yılından sonra endüstri firmalarına atık yönetimi hizmeti de verdiğimiz için işimizin biraz daha hurdacılıktan çıkıp geri dönüşüm yönüne evirildiğini fark ettik. Çok geçmeden 2004-2005 yılları arasında Çevre Kanunu Değişikliği ve Ambalaj Atıkları Kontrolü Yönetmeliği gibi yönetmeliklerin Çevre Bakanlığı tarafından devreye alındığı dönem bize, mevcut işlerimizden çok Avrupa Birliği’nin istediği standartlarda atıkları sanayi ortamında değerlendirme konusunda yatırım yapmamız gerektiğini gösterdi. Biz fabrikalardan atıkları alıp işlerken, 2006 yılında yeni bir yönetmelikle alınan kararlar evlerden de atıkları almaya başladık.

Bu karar toplama ayrıştırma sistemlerini nasıl etkiledi?

Bu karar sonrası Avrupa’da kaynağında ayrıştırmaya benzer bir yapıyla Türkiye, 2005-2011 yılları arasında



ÖMER BENLİ
BENLİ RECYCLING YÖNETİM KURULU BAŞKANI

bu konuda pek çok atık türünde yoğun bir hızlanma gördü. 2011 sonrasında yönetmelik değişmesi ile evlerden atık toplama olayı farklı ele alındı. Belediyelerle çalışan kurumlara evlerden bedelsiz ambalaj atığı toplayabilme imkânı verildi. Bu dönemde biz de, sektörde kimse belediyelerle uzun vadeli anlaşma yapamazken, Odunpazarı Belediyesi ile 10 yıllık anlaşma yaptık ve 2013 yılında Türkiye’nin ilk Fizibil Ambalaj Atığı Ayrırma Tesisini kurduk, toplama sistemini de geliştirdik. Kurduğumuz tesisi Türkiye’de kurabilecek başka bir firma olmadığını da fark ettik. 2007’den beri Avrupa’da yüzlerce benzeri tesis gezdim diyebilirim. Biz Avrupa’da bu tesisleri gördükçe hayalini kurardık ve Türkiye’nin de bu tarz tesisleri hak ettiğini düşünürdük. 2013 yılında elimizi taşın altına koyduk, biz bu işi yapmalıyız dedik ve yaptık. Yarı otomatik bir tesisti, hâlâ Eskişehir’de bu tesisimiz çalışıyor. Te-

sisi kurduktan sonra sadece kendimize değil benzer tesisleri belediyelere ve meslektaşlarımız olan diğer şirketlere de yapma yeteneğimiz olduğunu keşfettik. Sadece makine kurmanın yanında 2006 yılından beri atık toplama konusunda edindiğimiz tecrübe ile aslında sahada yaşadığımız zorluklardan, Türkiye’nin atık özelliğini de öğrenmiş olduk. Bizim tesislerimizin asıl etkinliği, mühendislik teknolojilerinin Türkiye’de üretilen atığın DNA’sına uygun olarak tasarlanmasından geliyor. Bu yeteneğimizi tesisimizde gösterirken bakanlıktan ve sektörden bizi neredeyse bin kişi ziyaret etti ve bu yeni sistem ilgi çekti.

AFYON VE BİLECİK’TE YEREL YÖNETİMLERLE ÇALIŞTIK

Yeni sistemin ilgi çekme nedeni neydi?

Çünkü 30 kişi ile yapılabilecek işi 10 kişi yapabiliyordu ve ayrıştırılan atığın kalitesi de çok yükseliyordu. Bu tecrübemizin ardından sektöre “Biz böyle tesisler yapıyoruz,” dedik. Bu iş için ayrı bir mühendislik birimi kurduk ve 2015 yılında Afyon Belediyesi’nin Çevre Hizmetler Birimi için bir çöp ayırma tesisi kurduk. 2017 yılında Bilecik Belediyesi’nin atık toplama ve ayırma işini alan Kıraç Holding bünyesinde faaliyet gösteren Hexagon firmasının atık ayırma tesisini yaptık. 2018’de Pendik Belediyesi’ne yine bir tesis yaptık, derken biz bu işi iyiden iyiye meslek edindik ve şu an Eskişehir’de sırf bu iş için ayrılmış bir tesisimiz var. 2019 yılında da İsrail’e bir Çevre Tesisi kurarak uluslararası alana giriş yaptık. Hatta tesis yapma hakkını Almanların önüne geçerek aldık. İsraililer çok memnun kaldılar, tesis hâlâ çalışıyor, bize de teşekkür sertifikası gönderdiler. Hâlâ bu işe devam ediyoruz. Afyon’da atıktan türetilmiş yakıt tesisi yapıyoruz, Manisa OSB’ye yine aynı tesisten yapıyoruz, yine Manisa Belediyesi’nin atık toplama işini alan bir firmamıza Türkiye’nin en yüksek kapasiteli ayırma tesisini yapıyoruz, günlük 1500 ton kapasiteli bir tesis olacak.

KAZANMAK İÇİN YATIRIM GEREK

MARUF21’de çevre önemli bir konu. Sektör ve Belediyeler bir araya gelecekler. Neler konuşulmalı? Hangi konular ele alınmalı?

Atık ayrıştırma ve toplama konusunda konuşulması gerekenlerden biri, belediyelerin atıktan para

kazanmalıyız yanılığısından kurtulmaları gerektiği. Çünkü bir şeyden para kazanmanız için yatırım yapmanız gerek. Konuşulması gereken bir diğer konu ise cezai uygulamalara geçilmesi gerekliliği. Yani vatandaş geri dönüşüm yapmıyorsa, atığını ayrıştırmıyorsa, bu konuda belediyelerin yaptırıma başvurmaları gerekiyor. Ceza, ödülünden daha etkili bir yöntem. Bu yaptırımlar olmazsa bu atıkların kesinlikle toplanmayacağına inanıyorum. Atık nakit, atık karşılığı hediye gibi uygulamalardan en azından şimdilik uzak durmaları gerekiyor. İlkokullarda falan ancak yapılabilir. Toplanan atık karşılığı kitap verilebilir. Fakat bizim gibi olgun insanlara hediye vermeye ne gerek var? Bu benim zorunluluğum zaten. Teşvik edilmeye ihtiyacım olmamalı. Bu teşvikler okul seviyesindeki çocuklar için kullanılabilir.

Bunun dışında neler konuşulabilir?

Ele alınması gereken başka bir konu ise sokak toplayıcıları. Sokak toplayıcıları ülkeden hep gariban ve acınası insanlar olarak görülüyor. Hepimiz zor şartlarda çalıştıklarını, yaşadıklarını biliyoruz. Bu insanların herhangi bir sosyal güvenceleri de yok. Belediyelerin bu insanları kurduğu ya da kurdurduğu sistemlere sosyal güvenceli bir şekilde entegre etmesi gerektiğini düşünüyorum. Biz Odunpazarı Belediyesi ile çalışırken, benim ilçenin atıklarının yarısını toplamak için kurduğum 38 kişilik bir toplama ekibim vardı ve bu 38 kişinin 22 tanesi sokak toplayıcısıydı. Sosyal güvenceleri vardı, elbiseleri vardı, hijyenlerine dikkat ediyorlardı, sabah 8 akşam 6 çalışıyorlardı ve mesaiye kalınca ek mesai ücretlerini alıyorlardı. Benim tek başıma bunu yapmamdan ziyade herkesin bunu yapması gerekiyor.

Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Çok var. Dediğim gibi belediyeler atık konusunu bir gelir kaynağı olarak görmemeli. Belediyelerden başka da bu işi yapabilecek bir yapı yok. Avrupa’da da durum böyle. Sürecin tamamında yer almasa da belediyelerin dahil olmadığı bir sistem yok dünyada. Yükümlülüklerinizi doğru şartname ve doğru bir modelleme ile doğru firmaya yönlendirirseniz bu iş yine yürüyor. Belediyeler yeter ki bu atığı toplamak istesinler.

Hizmet ve ürünlerinizi **kamu** sektörüyle buluşturmak ister misiniz?

Rekabete hazır mısınız?

Türkiye'nin **belediye başkanları** burada, peki siz neredesiniz?

Şehirlerin geleceği MARUF'ta şekilleniyor, gelecekte yer almak ister misiniz?



Düzenleyen



MARMARA
BELEDİYELER
BİRLİĞİ

Bilgi



MEO

+90 (212) 402 1600

salih.dogenci@marmara.org.tr

busra.ince@marmara.org.tr

Sponsorluk İletişim



T : 0212 243 20 86

M: 0 546 496 42 42

burak.akay@gafa.com.tr

1-2-3 EKİM'DE
SİZ NEREDESİNİZ?

Marmara Urban Forum
İstanbul Kongre Merkezi
<https://www.marmaraurbanforum.org/>